UCHWAŁA NR LXII/14/2024
RADY GMINY JEDLIŃSK
z dnia 28 marca 2024r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Jedlińsk na lata 2024 – 2030.

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – (Dz. U. z 2023r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.)

Rada Gminy Jedlińsk uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Jedlińsk na lata 2024-2030, który stanowi Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc Uchwała Nr XXIX/99/2021 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 25 marca 2021r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Jedlińsk na lata 2021 - 2025.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jedlińsk.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
mgr Łukasz Kurek

Załącznik do Uchwały
Nr LXII/14/2024 Rady Gminy Jedlińsk
z dnia 28 marca 2024 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCYDOMOWEJ W GMINIE JEDLIŃSK NA LATA 2024 – 2030

JEDLIŃSK 2024

WSTĘP 3

1. PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE PROGRAMU 5

2. ZASOBY GMINY JEDLIŃSK W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ 8

3. ANALIZA SWOT 9

4. PROBLEM PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE JEDLIŃSK 11

5. ADRESACI, CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU 13

5.1. Adresaci Programu 13

5.2 Cel główny i cele szczegółowe 14

5.3. Zakres i Harmonogram Działań 16

5.4 Realizatorzy 23

6. MONITORING 23

7. ZASADY FINANSOWANIA 23

8. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU 24

9. PODSUMOWANIE 24

WSTĘP

Zjawisko przemocy jest niezwykle skomplikowane i przez wiele osób bagatelizowane. Nie wszyscy zdają sobie sprawę, że jest ono obecne w życiu codziennym niemal każdego człowieka.

Człowiek poprzez wykorzystanie przewagi, siły czy władzy sprawia cierpienie innym lub demonstruje własną bezsilność, poniża, zmusza do uległości i sprawia ból.

Przez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,

b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,

c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rozróżniamy następujące formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie, itp.;

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie, itp.;

Przemoc ekonomiczna: niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, itp.;

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych;

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, itp.;.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków, itp.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwala się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią osób i rodzin i dla całego społeczeństwa. Jako złożone zjawisko wymaga systemowego, interdyscyplinarnego podejścia i zaangażowania szeregu instytucji i służb poszczególnych szczebli dla stworzenia warunków do prawidłowego funkcjonowania oraz zapobiegania występowania postaw i zachowań antyspołecznych, w tym między innymi przemocy domowej.

Uznając, że przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej uchwalona została ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

1) opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;

2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;

4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gmina Jedlińsk podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Jednym z takich działań jest powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego, w ramach którego funkcjonują grupy diagnostyczno-pomocowe. Pracownicy socjalni, asystent rodziny, policjanci, nauczyciele, kuratorzy, pracownicy ochrony zdrowia, pedagodzy szkolni i psycholodzy współpracują i podejmują działania na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej to dokument, który określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na:

- rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej;
- zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej;
- kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej.

1. PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE PROGRAMU

Problem przemocy domowej został dostrzeżony i zdiagnozowany także w innych państwach na całym świecie, czego wyrazem są podejmowane działania organizacji międzynarodowych, w tym m.in. Organizacji Narodów Zjednoczonych czy też Rady Europy, w celu ograniczenia tego zjawiska.

W szczególności należy tu wskazać na akty prawa międzynarodowego, zmierzające do przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dzieci oraz przemocy domowej, w tym m.in.:

- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie;
- Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.;
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego;
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec.(2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 roku;
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r.;

- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 r.;
- Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Akty prawa krajowego m.in.:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego;
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;

Rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta";
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach

korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach;

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach;
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zespołu monitorującego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej;
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową;
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej i przebywania na tym terenie;
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej;

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony;
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

2. ZASOBY GMINY JEDLIŃSK W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Na terenie gminy Jedlińsk pomoc w przeciwdziałaniu przemocy świadczą następujące podmioty:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlińsku [1];
2. Zespół Interdyscyplinarny w Jedlińsku
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedlińsku;
4. Posterunek Policji w Jedlińsku;
5. Placówki oświatowe:
    - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jedlińsku;
    - Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wsoli;
    - Publiczna Szkoła Podstawowa w Wierzchowinach

1

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bierwcach;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Starych Zawadach;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Jedlance;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Ludwikowie;

6. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jedlińsku.

Poza terenem gminy pomoc uzyskać można m. in. w:

1. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu;
2. Placówkach oświatowych;
3. Poradniach Lecznictwa Uzależnień;
4. Poradniach psychologiczno- pedagogicznych;
5. Zakładach opieki zdrowotnej;
6. Sądzie Rejonowym w Radomiu;
7. Zespołach Kuratorskiej Służby Sądowej.

3. ANALIZA SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał jakim dysponuje dany podmiot.

Analiza SWOT polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S** (*Strengths*) – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę;
- **W** (*Weaknesses*) – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę;
- **O** (*Opportunities*) – szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany,
- **T** (*Threats*) – zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Tabela 1: Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny. 2. Współpraca między instytucjami w zakresie pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą. 3. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. 4. Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych na terenie Gminy Jedlińsk. 5. Prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej. 6. Regulacje prawne w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. 7. Oferta pomocy terapeuty uzależnień,psychologa i prawnika. 8. Organizowanie w szkołach zajęć kształtujących umiejętności psychospołeczne, w tym rozwiązywanie konfliktów bez przemocy.	1. Brak, w grupach diagnostyczno-pomocowych, narzędzi wpływu na osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej. 2. Niskie zaangażowanie organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania przemocy. 3. Panujące w społeczeństwie stereotypy na temat przemocy. 4. Niewystarczający poziom świadomości, wiedzy i kompetencji rodziców w kwestiach wychowawczych - "bezstresowe wychowanie", brak granic wychowawczych.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Przepisy prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą. 2. Kampanie informacyjne dotyczące problemu przemocy domowej adresowane do ogółu społeczeństwa wpływajace na zmianę świadomości. 3. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu przemocy. 4. Zapewnienie pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy. 5. Możliwość korzystania z konferencji, szkoleń, webinarów podnoszących kompetencje osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy. 6. Obecność krajowych telefonów zaufania wspierających rodziny w kryzysie (np. Niebieska Linia).	1. Ograniczone środki finansowe na realizację zadań. 2. Negatywne wzorce zachowań społecznych. 3. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach. 4. Mała wiedza społeczna na temat funkcjonowania instytycji świadczących pomoc osobom krzywdzonym. 5. Stereotypy na temat wizerunku osoby doznającej i stosującej przemoc. 6. Problemy opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach. 7. Bierność świadków przemocy domowej. 8. Wzrost przemocy w świecie wirtualnym. 9. Zbyt rozbudowana dokumentacja, pochłaniająca zbyt wiele czasu osobom powołanym do pomagania. 10. Poczucie bezradności pracowników wobec zjawiska przemocy domowej.

Źródło: opracowanie własne

4. PROBLEM PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE JEDLIŃSK

Diagnozę środowiska lokalnego sporządzono na podstawie otrzymanych informacji: z Posterunku Policji w Jedlińsku, placówek oświatowych z terenu gminy, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, kuratorów sądowych oraz SPZOZ w Jedlińsku. Dokumentem pomocniczym była Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych na terenie Gminy Jedlińsk Wiedzę dotyczącą skali występowania przemocy domowej czerpano m.in. ze sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego **w 2021 r.** zarejestrowano 53 „Niebieskich Kart", w **2022 r.** odnotowano 49 „Niebieskie Karty", natomiast **w 2023 r.** na terenie gminy Jedlińsk sporządzono 39 „Niebieskie Karty". W każdym przypadku praca odbywała się w oparciu o działanie grup roboczych, które od września 2023 roku zmieniły swoją nazwę na grupy diagnostyczno- pomocowe.

Od dnia 30 listopada 2020 r. funkcjonują przepisy ustawy z 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 956). Na podstawie wyżej wymienionych przepisów Policja otrzymała nowe uprawnienie w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Zgodnie z nowymi uregulowaniami, policjant ma prawo wydać nakaz lub zakaz:

- podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu, jak również
- w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, (w szczególności w wyniku zgłoszenia przez osobę dotkniętą przemocą domową, kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków).

Z obserwacji pracowników socjalnych oraz na podstawie analizy dokumentów, a także biorąc pod uwagę powody przyznawania pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlińsku wynika, że skala występowania zjawiska przemocy na przełomie ostatnich lat

rośnie, z niewielkim spadkiem w 2022 roku. Dane liczbowe Ośrodka dotyczące przemocy nie odzwierciedlają w pełni faktycznej i rzeczywistej skali problemu. Jest to temat wstydliwy, często zatajany przez osoby doznające przemocy, aż do zaistnienia sytuacji drastycznych i zagrażających zdrowiu i życiu.

Tabela nr 2: Dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych*

DANE DOTYCZĄCE PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY"		2021r.	2022r.	2023r.
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart A" razem		53	49	39
W tym sporządzonych przez:	Policję	53	49	37
	Pomoc Społeczną	0	0	1
	Oświatę	0	0	1
	Służbę zdrowia	0	0	0
	Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Liczba kontynuowanych „Niebieskich Kart A" z roku poprzedniego		35	18	16
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart C" przez Grupę Roboczą*		28	15	27
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart D" przez Grupę Roboczą*		21	30	22
Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe (art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)		0	0	1
Liczba zakończonych przez procedur "Niebieskie Karty" razem,		38	33	30
w tym na skutek:	ustania przemocy w rodzinie i zrealizowania indywidualnego planu pomocy	19	22	18
	bezzasadnego podejmowania dalszych działań	19	11	12
Liczba powołanych grup roboczych*		53	49	39
Liczba spotkań grup roboczych*		393	528	550
Liczba przekazanych przez ZI/GR zawiadomień do organów ściągania (Policji, Prokuratury) o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie		0	0	3

**od września 2023 r. grupy robocze zmieniły nazwę na grupy diagnostyczno-pomocowe.*
Źródło opracowanie własne na podstawie danych GOPS

W Gminie Jedlińsk funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, którego posiedzenia, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, odbywają się w zależności od potrzeb,

jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. W rodzinach, w których pojawia się problem przemocy występują także inne problemy. Głównym problemem współistniejącym razem z przemocą domową są skłonności do nadużywania alkoholu. W badanym okresie u osób stosujących przemoc odnotowano skłonności do nadużywania alkoholu. W związku z powyższym występuje wysoka korelacja pomiędzy chorobą alkoholową a zjawiskiem przemocy.

Z danych uzyskanych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że **w 2021 roku** wpłynęło 0 wniosków o objęcie leczeniem wobec osób nadużywających alkoholu, z tego nie skierowano wniosków do Sądu Rejonowego w Radomiu o zastosowanie obowiązku leczenia. **W 2022 roku** wpłynęło 0 nowych wniosków o objęcie leczeniem, z czego 0 wniosków skierowano do Sądu Rejonowego w Radomiu, natomiast w **2023 roku** GKRPA przyjęła 2 wniosków, z tego 2 wniosków zostało skierowanych do Sądu Rejonowego w Radomiu o zastosowanie obowiązku leczenia.

Z posiadanych danych ilościowych wynika, że sprawcami przemocy są głównie mężczyźni, a przemoc skierowana jest w większości przypadków przeciwko kobietom.

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub doznającymi przemocy domowej. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Wpływ na stosowanie przemocy może mieć także uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie. Coraz częściej przyczyną przemocy w rodzinie jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych.

5. ADRESACI, CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

5.1. Adresaci Programu

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Jedlińsk, w tym:

1) osób doznających przemocy domowej, przez które rozumiemy:

a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
h) małoletniego,

których jest stosowana przemoc domowa;

2) małoletnich będących świadkiem przemocy domowej;

3) osób stosujących przemoc domową; należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej;

4) świadków przemocy domowej: należy przez to rozumieć osobę lub osoby, które posiadają wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej;

5) Przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w razie wystąpienia zjawiska przemocy domowej;

6) społeczności lokalnej.

,

5.2 Cel główny i cele szczegółowe

Na podstawie lokalnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Jedlińsk, wraz ze wskazaniem zasobów instytucjonalnych, zdefiniowano cel główny i cele szczegółowe wraz z kierunkami działań. Warto podkreślić, że cele są spójne z obowiązującym od stycznia 2024 roku Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030. Poniżej zostały one przedstawione w formie tabelarycznej. Do każdego celu wskazano kierunki działań zmierzające do jego realizacji oraz prognozy zmian wynikające z ich realizacji.

Cel główny:

Zwiększenie efektywności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Jedlińsk.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
2. Zwiększenie dostępności wsparcia i skuteczności działań oraz efektywności pracy podmiotów zaangażowanych w działanie na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;
3. Wzrost skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową;
4. Podnoszenie poziomu kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

5.3. Zakres i Harmonogram Działań

Cel Główny	**Zwiększenie efektywności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Jedlińsk.**
Cel szczegółowy 1	ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
Zadanie 1.1.	ZWIĘKSZENIE POZIOMU WIEDZY W ZAKRESIE PRZYCZYN I SKUTKÓW PRZEMOCY DOMOWEJ

	Kluczowe działania	**Podmioty zaangażowane**	**Termin realizacji**	**Wskaźnik**
1.1.1.	Prowadzenie zajęć w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją, poszerzenie świadomości dzieci i rodziców w kwestii zagrożeń związanych z przemocą.	GOPS, placówki oświatowe	2024 - 2030	• liczba przeprowadzonych zajęć • liczba zebrań z rodzicami,
1.1.2.	Podnoszenie wiedzy wśród społeczności lokalnej w zakresie problemu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez: zamieszczanie informacji na stronie internetowej, dostęp do ulotek oraz innych materiałów edukacyjno-informacyjnych, itp.)	GOPS, placówki oświatowe, SPZOZ, GKRPA, Policja,	2024 - 2030	• liczba opracowanych informacji, ulotek, plakatów.
1.1.3.	Upowszechnianie informacji na temat dostępnych form pomocy dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc poprzez media społecznościowe i środki komunikacji tradycyjnej, a także plakaty i broszury.	GOPS, placówki oświatowe, SPZOZ, GKRPA, Policja	2024 - 2030	• liczba opracowanych informacji; • liczba publikacji.
1.1.4.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w środowisku lokalnym.	GOPS, placówki oświatowe, SPZOZ, GKRPA, Policja,	2024 - 2030	• liczba ulotek; • liczba artykułów w informatorze samorządowym; • liczba informacji na stronach internetowych.

Zadanie 1.2.	UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI Z ZAKRESU PROFILAKTYKI PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ			
1.2.1.	Upowszechnienie wszelkich informacji o telefonach zaufania np. Niebieska Linia, Ogólnopolska linia pomocy pokrzywdzonym, Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej, Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, Linia wsparcia dla osób w stanie kryzysu psychicznego.	GOPS, placówki oświatowe, SPZOZ, GKRPA, Policja	2024 - 2030	• liczba opracowanych informacji; • liczba tablic informacyjnych.
1.2.2.	Przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej wśród lokalnej społeczności.	GOPS, placówki oświatowe, SPZOZ, GKRPA, Policja	2024 - 2030	• liczba opracowanych informacji; • liczba publikacji.
1.2.3.	Spotkania z rodzicami w placówkach oświatowych na terenie Gminy Jedlińsk poruszające tematykę z zakresu metod opiekuńczych i wychowawczych alternatywnych wobec stosowania przemocy oraz służących wzrostowi kompetencji rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą.	Placówki oświatowe	2024-2030	• liczba spotkań.
1.2.4.	Opracowanie i realizacja programów, warsztatów profilaktycznych, których celem jest promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym z uwzględnieniem przemocy domowej.	Placówki oświatowe	2024 -2030	• liczba realizowanych programów; • liczba uczniów.
Cel szczegółowy 2	ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI WSPARCIA I SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ EFEKTYWNOŚCI PRACY PODMIOTÓW ZAANGAŻOWANYCH W DZIAŁANIE NA RZECZ OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ			
Zadanie 2.1.	INTENSYFIKACJA DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH NA RZECZ WSPARCIA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ			
2.1.1.	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Jedlińsku.	Przedstawiciele Instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego W Jedlińsku.	2024 - 2030	• liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego, • liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych; • liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych;

2.1.2.	Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, terapii uzależnień.	GOPS, placówki oświatowe, SPZOZ, GKRPA	2024 - 2030	• Liczba osób objętych poradnictwem ogółem, w tym: • medycznym, • psychologicznym, • prawnym, • praca socjalną, • terapeutą uzależnień.
2.1.3.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej całodobowego schronienia.	UG, GOPS	2024 - 2030	• liczba osób doznających przemocy, którym udzielono całodobowego schronienia ogółem; w tym: - liczba kobiet, - liczba mężczyzn, - liczba dzieci.
2.1.4.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	GOPS, Policja, Służba zdrowia	2024 - 2030	• liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą. •
2.1.5.	Monitorowanie sytuacji osób oraz rodzin doznających przemocy domowej.	GOPS, Policja	2024 - 2030	• liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty" z uwagi na ustanie przemocy domowej; • liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty" z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań.
2.1.6.	Uzyskanie zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.	SPZOZ	2024 - 2030	• liczba wydanych zaświadczeń.

Cel szczegółowy 3	WZROST SKUTECZNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ WOBEC OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ			
Zadanie 3.1.	POSZERZENIE DZIAŁAŃ SKIEROWANYCH DO OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ			
3.1.1.	Kierowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.	Zespół Interdyscyplinarny w Jedlińsku	2024 - 2030	• liczba wydanych skierowań; • liczba osób, które podjęły program; • liczba osób, które ukończyły program; • liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia o którym mowa w art. 66c ustawy z 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń.
3.1.2.	Podejmowanie działań prewencyjnych wobec osób stosujących przemoc, prowadzenie rozmów profilaktycznych.	GOPS, Policja	2024 - 2030	• liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych; • liczba rozmów
3.1.3	Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie do placówek lecznictwa odwykowego, rozpatrywanie i kierowanie do Sądu wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	GOPS, Policja; SPZOZ, GKRPA	2024 - 2030	• liczba spotkań GKRPA; • liczba wniosków do Sądu.
Zadanie 3.2.	INTERWENIOWANIE I REAGOWANIE SŁUŻB W PRZYPADKU WYSTĘPOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ			
3.2.1.	Interwencja i podjęcie działań przez służby z uwagi na podejrzenie przemocy domowej poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty".	GOPS, Policja, Placówki oświatowe, SPZOZ, GKRPA	2024 - 2030	• liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty – A" przez przedstawicieli: GOPS, Policji, Ochrony zdrowia, Oświaty, GKRPA;

				• liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty"; • liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty", wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową; • liczba wypełnionych formularzy „NK- D"; • liczba wszczętych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową; • liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia; • liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania.
3.2.2.	Wykorzystywanie instrumentów prawnych, które pozwalają na odizolowanie osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc.	Policja, Sąd, Prokuratura.	2024 - 2030	• liczba wniosków o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania (…) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra

				Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. poz. 1576; • liczba nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji; • liczba zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji; • liczba zakazów zbliżania zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji • liczba zakazów kontaktowania się zgodnie z art. 15aaa Ustawy o Policji; liczba wydanych środków zapobiegawczych w postaci zakazu zbliżania i nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania na podstawie Kodeksu Postępowania Karnego.

Cel szczegółowy 4	PODNOSZENIE POZIOMU KOMPETENCJI OSÓB REALIZUJĄCYCH ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W CELU PODNIESIENIA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI ŚWIADCZONYCH USŁUG
Zadanie 4.1.	PODNOSZENIE I ROZWIJANIE KOMPETENCJI SŁUŻB DZIAŁAJĄCYCH W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ ZAPOBIEGANIE PRZED SKUTKAMI WYPALENIA ZAWODOWEGO OSÓB PRACUJĄCYCH Z OSOBAMI STOSUJĄCYMI PRZEMOC I Z OSOBAMI DOZNAJĄCYMI PRZEMOCY

4.1.1.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy domowej oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	GOPS, Placówki oświatowe, Policja, SPZOZ, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, kuratorzy	2024 -2030	• liczba przeszkolonych osób; • liczba zrealizowanych szkoleń.
4.1.2.	Uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach i konferencjach przedstawicieli instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w celu zwiększenia wiedzy, kompetencji, wymiany doświadczeń, dzielenia się dobrymi praktykami a także rozszerzenia możliwości współpracy międzyinstytucjonalnej.	GOPS, placówki oświatowe, SPZOZ;, GKRPA, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, kuratorzy	2024 - 2030	• liczba szkoleń, warsztatów i konferencji; • liczba uczestników.

5.4 Realizatorzy

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są:

- Wójt Gminy Jedlińsk;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlińsku;
- Zespół Interdyscyplinarny w Jedlińsku;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Placówki oświatowe;
- Policja;
- Służba Zdrowia;
- Organizacje pozarządowe;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu;
- Sąd Rejonowy w Radomiu;
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,

6. MONITORING

Monitorowanie Programu będzie prowadził Zespół Interdyscyplinarny w Jedlińsku we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Sprawozdanie i ocena realizacji poszczególnych działań w roku kalendarzowym będą opracowywane w oparciu o dane przekazane przez przedstawicieli instytucji oraz podmiotów realizujących Program. Sprawozdanie za dany rok kalendarzowy będzie przedłożone Wójtowi Gminy Jedlińsk oraz Radzie Gminy w Jedlisk do 30 kwietnia następnego roku przez Przewodniczącego lub Zastępcę Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. W trakcie realizacji Programu istnieje możliwość modyfikowania jego celów w zakresie uzasadnionym przez zdiagnozowane potrzeby. Program ma charakter otwarty, tzn. dopuszcza się jego rozszerzenie o dodatkowe rozwiązania lub modyfikację zaproponowanych działań stosownie do możliwości i pojawiających się potrzeb.

7. ZASADY FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań określonych w niniejszym programie będą środki finansowe pochodzące z budżetu gminy Jedlińsk przekazywane na realizację zadań własnych, jak również środki otrzymywane z budżetu państwa na realizację zadań zleconych. Ewentualnie,

środki pochodzące z innych źródeł zewnętrznych, w ramach ogłaszanych przez różne podmioty konkursów oraz funduszy europejskich.

8. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do wzrostu skuteczności pomocy i wsparcia osób i rodzin zagrożonych i doznających przemocy domowej poprzez:

1. Upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
2. Wzrost świadomości społecznej na temat właściwych postaw prorodzinnych i prospołecznych, zagrożeń dla rodziny, jakie niesie ze sobą przemoc;
3. Upowszechnienie informacji na temat możliwości uzyskania wszechstronnego wsparcia ze strony instytucji pomocowych;
4. Poszerzenie oferty pomocy skierowanej do osób dotkniętych przemocą domową, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;
5. Podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
6. Korektę zachowań osób stosujących przemoc domową poprzez udział w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych,
7. Współpracę, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy różnymi podmiotami zobligowanymi do wykonywania działań w obszarze przeciwdziałania przemocy;
8. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

9. PODSUMOWANIE

Przemoc domowa to zjawisko, które nie powinno mieć miejsca, ponieważ nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc występuje od zawsze i dlatego należy podejmować wszelkie działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Niezmiernie istotna jest tutaj współpraca, zaangażowanie

oraz wysiłek wszystkich służb, reagujących na problemy społeczne, ukierunkowany na przeciwdziałanie temu zjawisku i udzielaniu wsparcia.

Przewodniczący Rady
mgr Łukasz Kurek